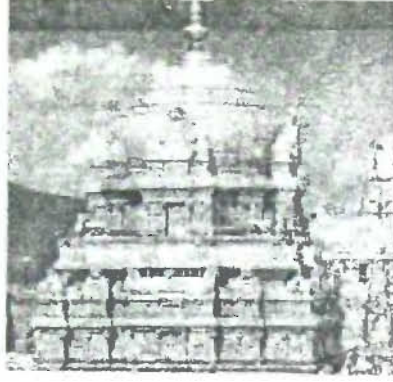

ತಿರುಪತಿ

ಪಾದಯಾತ್ರೆಯ

ಕಿರುನೋಟ

ಎಸ್.ಸಿ. ನಟರಾಜು

‘ತಿರುಪತಿ ಪಾದಯಾತ್ರಾ ಸಮಿತಿ’ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨ ದಶಕಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರನ್ನು ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳೊಡನೆ ಹೋಗಿ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಯಾತ್ರೆಯ ಸ್ಥೂಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಎಸ್.ಸಿ. ನಟರಾಜು ಅವರು ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಯಾತ್ರೆಯ ಉದ್ದೇಶ

ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಬಹಳಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕುಡಿದ ನೀರು ಅಲುಗದಂತೆ ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿಗಳು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಈ ಚಿಹ್ನೆಯುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅಚ್ಚರಿಯಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳು: ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಶಾರೀರಿಕ ಪ್ರಯೋಜನ; ಎರಡನೆಯದು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬದುಕಿನ ಏಕತಾನತೆಯಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸುಂದರ ಚಮತ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಆನಂದ ಹೊಂದುತ್ತಾ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೃದುಲಭಾವವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ವಿವಿಧ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಪರಮಪುರುಷನಾದ ದೇವನೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದು. ಕಾಯವನ್ನು ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಆತ್ಮಸಂಯಮ ಹಾಗೂ ಬದುಕಿನ ವಿರುದ್ಧವಿರುದ್ಧವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದೇ ಈ ಯಾತ್ರೆಯ ಗುರಿ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಪ್ರತಾಪಾರಣೆ

ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಡುವ ೪೫ ದಿನಗಳ ಮೊದಲು ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧರಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರ ಅಥವಾ ರಜಾದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦-೩೦ ಕಿ. ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕಾಲು ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಿಚಾರ, ತತ್ವಸಾಹಿತ್ಯ, ಶರಣರ ವಚನಗಳು ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಂತಾದ

ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರವಚನವಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಕಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಿತ ಆಹಾರ, ಮಿತ ಮಾತು, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸತ್ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆದಷ್ಟು ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸದಾಚಾರವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

೪೫ ದಿನಗಳ ಅನಂತರ ನವೆಂಬರ್ ೨ನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ೩೫-೪೦ ಕಿ. ಮೀ. ದೂರ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೈನಂದಿನ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸುಪ್ರಭಾತವನ್ನು ಹಾಡಿ, ನಡಿಗೆಯನ್ನು ಶುರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಡಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಸಂಸಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೆ, ದೇವರ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಸಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಸಮಿತಿಯ ನಿಯಮ. ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆಂದು ಕುಳಿತಾಗಲೂ ಸಹ ಭಗವತ್ ಚಿಂತನೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಏಳು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ೩೦೦ ಕಿ. ಮೀ ದೂರದ ತಿರುಪತಿ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ೧೫ ಕಿ. ಮೀ. ಬೆಟ್ಟ ಹತ್ತಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಆನಂದ ವರ್ಣಿಸಲಸದಳ. ಇದಿಷ್ಟೂ ಸ್ಥೂಲ ವಿಷಯ.

ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪಾದಯಾತ್ರೆ

ಸ್ವಲ್ಪ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳಗೆ ಇಣುಕಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡೋಣ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಪಾತ್ರ ಅನನ್ಯವೂ ಅವಶ್ಯಕವೂ ಆಗಿದೆ. ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷ ಪ್ರೇಮದ ಮೂಲಕ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಈ ಉಪಾಸನಾ ಮಾರ್ಗ ಸರಳ ಸಹಜ; ಅಂತೆಯೇ ಪರಮ ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಿಷ್ಠೆಗಳ ಸಂಕೇತ. ಈ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ತಾರ್ಕಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳ ಆಡಂಬರವಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಧಕನಿಗೂ ದೈವಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಉತ್ತಮ ಯೋಗವೆಂದರೆ ಈ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗ. ನೆನದ ದೇವನಲ್ಲಿ ಮನ ಒಂದಾಗುವುದೇ ಯೋಗ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸುಖ ಭಾವವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸದವಕಾಶ ಈ ಪಾದಯಾತ್ರೆ.

ಚಿಂತನೆಯ ಸಫಲತೆ

ಪಾದಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣ ನಾವು ಏನನ್ನಾದರೂ

ಬೆಳಕನ್ನು ಕಾಣಲು ನಡೆಯಲೇಬೇಕು. ನೀವದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಪಡೆಯಲಾರಿರಿ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ನೀಡಲೂ ಆರಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಯಾವುದು ಸುಲಭವೆನಿಸುವುದೋ ಆ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ. ನೀವು ಕೆಲವು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುನ್ನಡೆದರೆ ಮುಂದಿನ ಹಾದಿ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

— ಶಾಂತಿಯಾತ್ರಿ, (Peace Pilgrim ಪ್ರಸ್ತುತದಿಂದ)

ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒಂದು ವಸ್ತು ಕಂಡಾಗ ಆ ವಸ್ತು ನಮಗೆ ಕೊಂಚ ಹಿತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಆ ವಸ್ತುವಿನ ಚಿಂತನೆಗೆ ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಆ ಚಿಂತನೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂತು ಹೋಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಅದು ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವಷ್ಟು ಚಿಂತನೆ ಸಾಗಿತು ಎಂದರೆ ಆ ಚಿಂತನೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಚಿಂತನೆ ಎನ್ನಬೇಕು. ಫಲ ಕೊಡದೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಅದು ಅಪೂರ್ಣ ಚಿಂತನೆ. ವಿಷಯ ಚಿಂತನೆ ಇರಲಿ ಭಗವತ್ ಚಿಂತನೆ ಇರಲಿ ಅದು ಕೇವಲ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಆ ಚಿಂತನೆ ಇಚ್ಛಿತ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇವಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ೧೦ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಿರಂತರ ತೊಡಗುವುದು ನಮ್ಮ ಯಾತ್ರೆಯ ಧ್ಯೇಯಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದ್ದು ಉದ್ದೇಶಿತ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ. ಒಂದು ಭೌತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಭೌತಿಕ, ಅಲೌಕಿಕ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರುವುದು, ದೈಹಿಕ ಬಂಧನ ಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಮಾತು ನಡತೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಭೌತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಯಾವುದೇ ಭಾವ ಬಂಧನಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಭೌತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಸುಖ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಶಾಂತಿ. ನಮ್ಮ ಈ ಸುದೀರ್ಘ ನಡೆಯುವಾಗಿನ ಕ್ರಿಯೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯಾಂಶ ನಮ್ಮ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ

ತಲೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಹೊರಗಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿದಾಗ ಸುಖ. ತಲೆಯ ಒಳಗಿರುವ ಚಿಂತೆಯ ಕಂತೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿದಾಗ ಶಾಂತಿ. ಚರ್ಮದ ಮೇಲಿರುವ ಕಜ್ಜಿಯನ್ನು ಕೆರೆದಾಗ ಸುಖ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೋಗವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರುವಾಗ ಶಾಂತಿ.

ಯಾತ್ರಾಕಾಲದ ಸಂಕಲ್ಪದ ಅನಂತರ ಸುಮಾರು ೪೫ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಿತ್ಯನಡೆಯುವ ರೂಢಿ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು, ಮತ್ತು ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ನಡೆಯುವಾಗಿನ ೧೦ ದಿನಗಳ ದೇವರ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತರಬಲ್ಲದು ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಬಲ್ಲ ಏಕೈಕ ಸಾಧನ ಈ ತಿರುಪತಿಯ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದೀತು.

ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತು

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಸಂಪತ್ತು. ಒಂದು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸಂಪತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಗಳಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ವೈಭವಪೂರ್ಣ. ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗಳಿಸಿದಾಗ ಬದುಕು ಅನುಭಾವಪೂರ್ಣ. ಯಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ನಿರಂತರ ಸತ್ಸಂಗದಿಂದ ಶ್ರವಣ, ಕೀರ್ತನ, ಧ್ಯಾನದ ಮುಖಾಂತರ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮಗ್ನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದ ಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿದ್ದೂ ಆ ಭಾವದಿಂದ ದೂರಾಗುವುದೇ ನಮ್ಮ ನಡಿಗೆಯ ಭಾವ.

ಭಗವತ್‌ಕೇಂದ್ರಿತ ಜೀವನ

ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಸು ಮೇಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಹೃದಯ ಮಾತ್ರ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಕರುವಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಸುವಿನ ಕಣ್ಣಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕರುವಿನ ಚಿತ್ರವೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುವುದೇ ತಡ, ಊರಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಯತ್ತ ಓಡೋಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ದಣಿದಿರುತ್ತದೆ. ಕರುವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಎಲ್ಲ ದಣಿವನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತದೆ. ತಾಯಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳ ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಮಾತ್ರ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಮಗುವಿನತ್ತಲೇ. ಒಂದಿಷ್ಟು ದನಿಯಾದರೂ ಸಾಕು, ತಾಯಿ ತೊಟ್ಟಿಲ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾತ್ರ ಭಗವಂತನ ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ಈ ಸಂದೇಶದ ಸಂವೇದನೆಯೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ಭವ್ಯ ದಿವ್ಯ ಯಾತ್ರೆಯ ಕಿರುಪರಿಚಯವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(೪)

ಜೀವನ ಒಂದು ಯಾತ್ರೆ, ಅದೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲ; ಅದೊಂದು ರಸ್ತೆ, ವಾಸ್ತವ್ಯ ನಗರವಲ್ಲ; ನಾವನುಭವಿಸುವ ಸುಖ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಜೀವನರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ತಂಗುದಾಣಗಳು ಅಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಭಗವದ್ಭಾವದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ಮುಂದು ವರಿಸಬೇಕು.

— ಹೋರೇಷಿಯಸ್ ಬೋನರ್, ಕ್ರೈಸ್ತಚೋಧಕ